

Schoolondersteuningsprofiel

Naam van de school: Montessorischool Dukenburg

Adres: Malvert 7373, 6538 DJ Nijmegen

Telefoon: 024-3449520

Mailadres: directie@montessorischool-dukenburg.nl

Website: www.montessorischool-dukenburg.nl

Brinnummer: 07CA

Schoolbestuur: Conexus

Looptijd: augustus 2018 t/m juli 2022

Kindgericht Omgevingsgericht Toekomstgericht

1. Inleiding

In het wettelijke kader Passend Onderwijs wordt het schoolondersteuningsprofiel omschreven als “een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven”.

Dit schoolondersteuningsprofiel is opgesteld door de school, onder verantwoordelijkheid van de directeur. Dit schoolondersteuningsprofiel is ter advies voorgelegd aan de MR van de school. Het ondersteuningsprofiel is vastgesteld door het bestuur van de school. Tenminste eens per vier jaar wordt het schoolondersteuningsprofiel vastgesteld. De eerste periode van het schoolondersteuningsprofiel van onze school had betrekking op de periode augustus 2014 t/m juli 2018. Dit nieuwe schoolondersteuningsprofiel heeft een looptijd van augustus 2018 t/m uiterlijk juli 2022. Als er op grond van ontwikkelingen de noodzaak bestaat om een ander schoolondersteuningsprofiel op te stellen, dan kan dat ook binnen deze lopende periode plaats vinden.

Het schoolondersteuningsprofiel heeft een aantal functies:

- Op de eerste plaats is het opstellen van het schoolondersteuningsprofiel een goede aanleiding voor de school om stil te staan bij de vraag: voor welke leerlingen kunnen wij en willen wij school zijn? Deze vraag wordt vooral beantwoord in termen van: voor welke leerlingen met welke meer specifieke ondersteuningsbehoeften kunnen we adequaat onderwijs en begeleiding bieden binnen de context van onze school?
- Op de tweede plaats is het voor ouders die een school zoeken voor hun kind een bron van eerste informatie om te onderzoeken of onze school een adequaat antwoord kan geven op de ondersteuningsbehoeften van hun kind.
- Op de derde plaats geeft het andere scholen, de besturen en het samenwerkingsverband Passend Onderwijs, maar ook andere professionals betrokken bij de ontwikkeling van kinderen, inzicht in welke ondersteuning wij kunnen bieden. Dat maakt onderlinge afstemming en samenwerking binnen de bredere context van de buurt, wijk, plaats en regio beter mogelijk.

Het schoolondersteuningsprofiel van onze school is geënt op het door de bestuurder van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Primair Onderwijs Stroomland 2507 vastgestelde beleidsstuk “Basisondersteuning Samenwerkingverband Stroomland”.

In ons ondersteuningsprofiel geven wij aan welke voorzieningen we hebben getroffen voor de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven. Dat geeft m.n. ouders inzicht in wat er van onze school verwacht mag worden, gedurende de gehele basisschoolloopbaan van hun kind. De beschrijvingen hebben een algemeen karakter. Dat is onvermijdelijk. Dat betekent dat we het zeer wenselijk vinden en altijd bereid zijn om in goede samenspraak met ouders te onderzoeken of onze school aan de specifieke ondersteuningsbehoefte van hun kind kan voldoen. Daarbij willen we denken in mogelijkheden, maar realiseren we ons ook dat we onze begrenzings moeten kennen en ook daar naar moeten handelen. Daarbij tekenen we aan dat wij er niet alleen voor staan als het gaat om de ondersteuning van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Binnen het bestuur en binnen onze regio werken we samen met tal van professionals, vanuit het onderwijs, maar ook vanuit belendende terreinen als voorschoolse voorzieningen en allerlei vormen van welzijn en hulpverlening. Bovendien heeft het samenwerkingsverband passend onderwijs, en in de regio wat meer specifiek het ondersteuningsplatform, daarbij ook een belangrijke ondersteunende rol. Daarbij zien we onze school dus niet als een “op zich zelf staand eiland”, maar als onderdeel van een samenwerkend netwerk van voorzieningen, er allemaal op gericht om de ontwikkeling van het kind maximaal te ondersteunen.

In dit schoolondersteuningsprofiel wordt in hoofdstuk twee onze school kort getypeerd. We noemen het ook wel de houtskoolschets van onze school. Dat geeft een eerste en algemeen beeld van onze school. In hoofdstuk drie gaan we nader in op de basisondersteuning die we als school bieden. Uiteraard biedt dit schoolondersteuningsprofiel geen alomvattend beeld van onze school, waar we nu staan en waar we naar toe willen en hoe we een aantal zaken praktisch hebben geregeld. Daarvoor verwijzen we naar andere documenten, zoals het vierjarige schoolplan, onze jaarlijkse schoolgids en ons school ontwikkelplan. In dat laatste document geven we aan op welke terreinen we ons verder willen ontwikkelen, wanneer dat gepland staat en hoe we daar aan willen werken. Ook in het kader van passend onderwijs, dus met het oog op de leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, willen we ons verder ontwikkelen en ons als team verder professionaliseren. Dat doen we niet alleen autonoom, maar deels ook binnen de kaders van passend onderwijs, zoals concreet is terug te vinden in het jaarlijks opgestelde plan van het platform wat een afgeleide is het van het jaarplan van swv Stromenland.

2. Houtskoolschets van onze school

Feitelijke gegevens (2018-2019)

Onze school wordt bezocht door ongeveer 220 leerlingen. Deze zijn verdeeld over 10 groepen. Binnen onze groepen zijn de leerlingen heterogeen gegroepeerd. Dit betekent dat leerlingen van twee jaargroepen samen in één groep zitten.

Op onze school daalt het leerlingenaantal licht.

Onze leerlingen komen vrijwel allemaal uit het stadsdeel Dukenburg. Enkele leerlingen komen uit de andere stadswijken. Wij zijn een bijzonder neutrale school. Ons schoolbestuur is Conexus.

Schoolconcept/Centrale waarden/Cruciale uitgangspunten van ons onderwijs

Als Montessoribasisschool hebben wij een bewuste keuze gemaakt voor een bepaalde visie op de ontwikkeling van kinderen. Kinderen hebben ieder hun eigen talenten, aanleg, belangstelling en tempo. Het Montessorionderwijs werkt vanuit het basisbeginsel: "leer mij het zelf te doen". Het algemene doel van Montessori opvoeding en -onderwijs is die hulp te bieden waardoor het kind zich zelfstandig en in eigen tempo ontwikkelt tot een zelfstandige persoonlijkheid. Dit houdt in dat het kind leert verantwoordelijk te zijn voor het eigen handelen en dat het medeverantwoordelijkheid leert dragen voor zijn omgeving en de samenleving waarvan het deel uitmaakt.

Een ander uitgangspunt is dat groepen altijd heterogeen zijn samengesteld. Dit betekent dat er twee of drie jaargroepen bij elkaar zitten. Volgens Maria Montessori is dit essentieel voor een harmonische ontwikkeling. Ook in een gezin is een kind vaak omringd door oudere en jongere kinderen. Bovendien geeft het kinderen kans zich te spiegelen aan anderen. Binnen die heterogene groep erkennen we de individualiteit.

We erkennen in ons onderwijs ook dat elk kind van nature actief is. Het is nieuwsgierig en wil de wereld verkennen. De omgeving wordt als belangrijk gezien. We hechten dan ook aan een goed voorbereide en overzichtelijke leeromgeving, waar kinderen zelfstandig hun materiaal kunnen pakken. Een voorbereide omgeving prikkelt het kind tot activiteit, creativiteit en levenslust. Het is een ruimte die het kind als individu en als groepslid recht doet. Het biedt een veilige maar tevens uitdagende basis en is functioneel voor het kind.

Ook houden we rekening met de "gevoelige periode". Het kind is meer dan daarvoor of daarna, ontvankelijk voor het verwerven van een bepaalde vaardigheid. Elk kind ontwikkelt zich anders. We vinden het belangrijk dat het kind gelegenheid krijgt zijn eigen leerproces te bepalen. Hiervoor moet het een aantal vrijheden krijgen op school. Binnen Montessorionderwijs spreken we van Vrijheid in Gebondenheid. Dit betekent dat een kind vrij is in het maken van werkkeuze binnen gestelde kaders van individuele en groepstaken. De vrijheid is zeker niet onbeperkt.

Op onze school vinden we het belangrijk dat alle kinderen de basisvaardigheden lezen, taal en rekenen onder de knie krijgen. Voor leerlingen die dat nodig hebben is er beperkt extra ondersteuning aanwezig. Deze wordt voornamelijk gegeven door de leerkracht binnen de groep. De leerlingen worden bij het bieden van extra ondersteuning geclusterd in instructiegroepen met vergelijkbare onderwijsbehoeften. Vanuit extra middelen vanuit het Samenwerkingsverband, de zogenaamde vouchergelden, is er de mogelijkheid tot ondersteuning buiten de groep. Wij kiezen ervoor deze middelen in te zetten als extra impuls voor het verwerven van de basisvaardigheden in de middenbouw.

We werken met leerlijnen om de voortgang van de ontwikkeling goed te kunnen aansturen. Nadat het beginniveau per leerstofgebied is vastgesteld wordt gewerkt aan de hand van de leerlijnen. We hebben het schooljaar verdeeld in blokken van 6 weken. Elk blok heeft specifieke doelen waaraan gewerkt wordt. De leerlijnen per jaargroep zijn verdeeld over deze blokken.

Door regelmatige observaties, toetsen en analyses en daaraan gekoppelde feedback-gesprekken willen we komen tot prestatie-verbetering en zo optimaal mogelijke ontwikkeling van de individuele leerling.

Middels het werken met agenda's leren de leerlingen hun werk te plannen. Voor de ene leerling is die agenda vooral door de leerkracht ingevuld, een ander kind heeft zelf meer vrijheid om de agenda in te vullen. Elk kind heeft feedback gesprekken om de leerstof met de leerkracht af te stemmen.

De klassieke Montessorimaterialen vinden we van grote waarde. Door onderwerpen eerst op concreet niveau aan te bieden, is een ontwikkeling naar abstract niveau mogelijk.

De materialen zijn daarin geen doel op zich, maar een manier om leerdoelen te bereiken. Ook in de midden- en bovenbouw wordt met Montessorimateriaal gewerkt.

Het Montessorimateriaal wordt vaak op werkkleedjes gebruikt, waardoor kinderen letterlijk en figuurlijk de ruimte hebben om zich te ontplooien.

Naast de klassieke Montessorimaterialen gebruiken we hedendaagse methoden en andere materialen. We doen dat op Montessoriaanse wijze, dat wil zeggen gericht op het individuele kind, met de mogelijkheid om zelfstandig te werken, het eigen werk zelfstandig te controleren en met voldoende uitdaging. Waar nodig wordt ook aangepaste oefenstof gegeven. Daarnaast gebruiken we de computer om leerlingen extra te laten oefenen.

Door Kosmisch Onderwijs en Opvoeding (KOO) wijden we kinderen in de wereld om hen heen in. We willen dat kinderen begrip krijgen van de wereld om hen heen en van de mogelijkheden om die wereld te beïnvloeden. Alleen dan kunnen ze zich voor die wereld ook verantwoordelijk gaan voelen. Zo willen we kinderen opvoeden tot goede wereldburgers. KOO beschouwen wij niet als een apart vak, het is terug te vinden in diverse vakken en in de sociaal-emotionele ontwikkeling van elk kind. Als aanvulling op het KOO zetten wij op onze school het programma de Vreedzame School in. De Vreedzame School is een compleet programma voor basisscholen voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap, en staan open voor de verschillen tussen mensen.

In de midden- en bovenbouw worden voor KOO, naast het Montessorimateriaal, ook methodes als Naut, Brandaan en Meander gebruikt. Verder zijn er twee schoolbrede projecten, waarin Kosmisch Onderwijs ook nadrukkelijk een rol speelt.

Ook de meer expressieve vakken als tekenen, handvaardigheid en muziek komen aan de orde. En uiteraard geven we ook bewegingsonderwijs.

Als schoolteam vinden we dat leerlingen het beste gedijen in een veilige en voorspelbare omgeving. Daartoe bieden we structuur in de groepen maar ook op het schoolplein. We hanteren in dat kader duidelijke regels en afspraken. Kinderen hebben daarnaast ook ruimte nodig om zich te ontwikkelen. Naast veiligheid en geborgenheid geven we de kinderen de ruimte die ze nodig hebben en aan kunnen. Dat betekent dat we daarin ook verschil maken tussen de kinderen.

Aan het eind van de basisschoolperiode ondersteunen we alle leerlingen bij de overgang naar het voortgezet onderwijs. We "leveren" onze leerlingen zó af dat ze met een grote kans op succes een volgende stap in hun schoolloopbaan kunnen maken op de VO school van hun keuze. Daarvoor is de bij de school van hun keuze benodigde lees- taal- en rekenvaardigheid een belangrijk einddoel van ons onderwijs. Maar dat is niet het enige dat leerlingen nodig hebben. Ook hun welbevinden en vertrouwen in eigen kunnen en ontwikkeling zijn van belang. Ook daar werken we aan de gehele basisschoolperiode.

Voor meer informatie over onze school verwijzen wij u naar onze website. Hierop is ook onze schoolgids te vinden.

3. Basisondersteuning nader ingevuld

Inleiding

Binnen het samenwerkingsverband Stromenland zijn bestuurlijke afspraken gemaakt rondom basisondersteuning. Aan deze basisafspraken conformeren alle schoolbesturen zich.

Deze basisafspraken zijn:

- Alle scholen binnen het samenwerkingsverband voldoen aan de basiskwaliteit van de inspectie.
- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de realisering van het niveau van basisondersteuning op hun scholen en leggen hierover verantwoording af aan het samenwerkingsverband.
- Handelingsgericht werken vormt het uitgangspunt van de basisondersteuning. Alle schoolbesturen in de organisatie van SWV Stromenland passen deze toe.
- Scholen/schoolbesturen ontvangen gelden en faciliteiten ter realisatie van de ambities van passend onderwijs. Deze zijn voor het realiseren van de basisondersteuning en, als deze gerealiseerd is, voor verbreding/verdieping ervan.

Voor de concrete vormgeving van passend onderwijs binnen het SWV Stromenland hanteren we onderstaand kader, bestaande uit een viertal invalshoeken en een tiental uitgangspunten.

Zie onderstaand schema.

Invalshoek	Uitgangspunten
I Een stevige basis in de school	1. We voeren helder beleid op het gebied van ondersteuning.
	2. We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.
	3. We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.
	4. We dragen leerlingen zorgvuldig over.
II Een preventieve aanpak in de groep	5. We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.
	6. We stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.
	7. We werken constructief samen met ouders en leerlingen.
III Lichte ondersteuning in de groep	8. We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.
	9. We beschikken over een aanbod voor lichte interventies.
IV Consultatieve ondersteuning en samenwerking	10. We werken samen met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

Op basis van deze vier invalshoeken en tien uitgangspunten beschrijven we in het vervolg van dit hoofdstuk de concrete invulling van basisondersteuning voor onze school.

I Een stevige basis in de school

1. We voeren helder beleid op het gebied van ondersteuning.

- Als school kennen en hanteren we de ondersteuningsroute van het samenwerkingsverband. In dat kader wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid vanuit het platform om preventieve zorg in de vorm van consultatie in te roepen. Daarvoor wordt expliciete toestemming van de ouders/verzorgers gevraagd. Ook andere vormen van ondersteuning worden vanuit passend onderwijs, samenwerkingsverband en platform, geleverd, maar deze overstijgen het niveau van basisondersteuning en worden dan ook niet in dit document beschreven. Hiervoor wordt verwezen naar het School Ondersteuningsplan.
- Als we als school ondersteund willen worden door het platform, leggen we in eerste instantie contact met de onderwijsondersteuner. Deze is vanuit ons als school ons eerste aanspreekpunt binnen het platform.
- Als school hanteren we een interne ondersteuningsstructuur, met duidelijk belegde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. We hebben één IB'er op school. We werken met een zorgteam (Brede School Ondersteuningsteam). We voeren drie keer per jaar groepsgesprekken, waarbij de IB'er met de groepsleerkracht(en) de groep doorspreekt met het oog op gerichte aanpak van de groep als geheel. Aansluitend wordt door IB'er en groepsleerkracht(en) de leerlingbespreking gehouden.
- Binnen onze school is de IB'er/ groepsleerkracht etc. eerste aanspreekpunt als het gaat om vraagstukken rondom ondersteuning van leerlingen.
- Als school beschikken we over beleidsstukken op de onderstaande gebieden en onze medewerkers passen deze ook toe:
  - Protocol voor medische handelingen
  - Meldcode
  - Veiligheidsplan
  - Dyslexieprotocol
  - Pestprotocol

2. We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.

- Als team werken we volgens een effectieve pedagogische aanpak om goed gedrag te bevorderen. Daarvoor hanteren we uitgangspunten en procedures van De Vreedzame School. Tevens is er vanuit onze Montessorivisie veel aandacht voor een effectieve pedagogische aanpak en het bevorderen van goed gedrag.
- Vanuit de aanpak van de Vreedzame School worden er mediators ingezet. Dit zijn leerlingen uit groep 7-8, die nadat zij een speciale training hebben gehad, optreden gedurende het schooljaar als ondersteuner bij het oplossen van conflicten. Zij doen dit met behulp van een speciaal stappenplan.
- Als school beschikken we over een pestprotocol. Daarmee geven we vorm aan de wettelijke verplichting om beleid te voeren gericht op het aanpakken en tegengaan van pesten (Wet veiligheid op school). Al onze medewerkers passen dit toe.
- Ieder jaar meten we de sociale veiligheid van de leerlingen in de groepen 7-8 binnen onze school. Op de uitkomsten op de vragenlijsten voeren wij een analyse uit. Aandachtspunten worden planmatig opgepakt.
- Op onze Montessorischool zitten kinderen van verschillende leeftijden in één klas. Gecombineerde groepen leveren immers een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van het kind en de sfeer in de school. Het principe "kinderen leren van elkaar" komt in een heterogene groep beter tot zijn recht. Oudere kinderen kunnen jongere kinderen helpen en jongere kinderen laten zich inspireren door oudere kinderen. Deze rollen wisselen jaarlijks, een kind is het ene jaar

jongste en het volgende jaar oudste in de groep. In het kader van een pedagogisch goed afgestemde groepsindeling wordt er jaarlijks een sociogram afgenomen.

3. We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.

- Als school onderschrijven we de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken, te weten:
  - Onderwijs- en opvoedbehoefte van het kind staan centraal.
  - Het gaat om de wisselwerking en afstemming tussen kind, onderwijs en opvoeding, zoals geënt op het systeemdenken.
  - De leerkracht doet er toe.
  - Positieve aspecten van kind, onderwijs en opvoeding zijn van groot belang.
  - Constructieve samenwerking met alle betrokken partijen.
  - Het handelen is doelgericht.
  - De werkwijze is systematisch en transparant.
- Als teamleden hebben we een positieve grondhouding om leerlingen met extra onderwijs- en opvoedingsbehoefte te begeleiden. We doen dat samen.
- Als teamleden staan we open voor feedback, we reflecteren op onze eigen rol en trekken daaruit conclusies voor ons individuele en gezamenlijke handelen.
- We zijn daadkrachtig.
- Als teamleden helpen we elkaar om handelingsgerichte en opbrengstgerichte vaardigheden door te ontwikkelen, door diverse vormen van professionalisering, maar vooral ook in en om onze eigen werkvloer.
- We evalueren als team jaarlijks de inzet en opbrengsten van de (extra) ondersteuning aan leerlingen en leggen dit ook vast. Dat geldt ook voor de extra middelen en faciliteiten die we vanuit het platform hebben ontvangen, in de vorm van preventieve zorg (is basisondersteuning) en/of in de vorm van arrangementen (is extra ondersteuning).
- In het kader van het verder vergroten van ons inzicht in de onderwijsbehoefte van onze leerlingen en het uitbreiden van ons handelingsrepertoire op het gebied van inspelen op de onderwijsbehoefte volgen wij scholing en consultaties vanuit Bureau Wolters.

4. We dragen leerlingen zorgvuldig over.

- Bij een (tussentijdse) aanmelding wordt een gesprek gevoerd tussen school en ouders, en waar mogelijk gelet op de leeftijd ook met de leerling zelf. Indien van toepassing, met name bij tussentijdse aanmelding, wordt na toestemming van de ouders informatie opgevraagd bij de vorige school.
- Voor alle leerlingen vindt een (informatie) overdracht plaats. Dat geldt voor de overgang vanuit de voorschoolse voorziening, bij de leerjaar overgangen en bij de overgang naar een andere school. Ouders worden hierover vooraf geïnformeerd c.q. hierover benaderd om toestemming te verlenen. Bij tussentijdse overgang naar een andere school zijn we als school verplicht om een onderwijskundig rapport op te stellen, juist ook met het oog op een zo goed mogelijke overgang.
- Leerlingen met (veronderstelde) extra onderwijsbehoefte worden middels een gesprek overgedragen. Dit geldt zowel voor de overdracht vanuit voorschoolse voorzieningen als bij de overgang naar een andere school. In bepaalde gevallen kan ook het platform passend onderwijs daar een rol bij spelen, ook in en na overleg met de ouders.

II Een preventieve aanpak in de groep

5. We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.

- Onze leerkrachten benoemen in hun plannen de doelen voor de lange termijn (einde schooljaar, in de bovenbouw waar relevant ook einde basisschoolperiode) en voor de korte termijn, de zogenoemde tussendoelen. Deze doelen worden ieder planperiode geëvalueerd.
- Onze leerkrachten bespreken cyclisch en planmatig hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van plannen met de IB'er.
- Halfjaarlijks bespreken we de resultaten op de Cito LOVS toetsen. De eigen groepsleerkracht(en) bekijken de resultaten en trekken hun conclusies richting aanpak van de gehele groep en bepaalde individuele leerlingen. De opbrengst van hun eigen analyse wordt in tweede instantie besproken met de IB'er tijdens de groepsbesprekingen (drie keer per jaar).
- We monitoren de ontwikkeling van onze leerlingen op de onderdelen technisch en begrijpend lezen, spelling, rekenen. Dit doen we vooral met behulp van de methode onafhankelijke toetsen van het Cito LOVS. Voor de kleutergroepen zetten we ter aanvulling KIIJK in.
- De eigen leerkracht heeft dagelijks omgang met de leerlingen van haar eigen groep. Wij kijken breed naar de ontwikkeling van een kind. Dat betekent dat we de resultaten volgen middels methode toetsen en het Cito leerlingvolgsysteem, maar ook hoe het kind werkt (taakwerkhouding, concentratie, motivatie), alleen en met anderen, en hoe het zich gedraagt in de groep, tijdens de leervakken, maar ook bij meer vrijere momenten als gym, handvaardigheid, buitenspelen. Opvallende zaken m.b.t. de leerontwikkeling, het gedrag en het sociaal-emotioneel functioneren, worden bij wijze van logboek opgetekend door de leerkracht. Als een bepaald patroon zich voordoet is dat reden om dit te bespreken met het kind zelf en/of met de ouders.

6. We stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.

- Onze leerkrachten stemmen het onderwijs (wat betreft aangeboden leerinhouden, inhoud en lengte van de instructie, aard en omvang van de verwerkingsopdrachten, de onderwijstijd) af op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen. Daarvoor passen we het onderwijs aan door te werken met kleine en grote rondes waarbinnen de leerkracht direct inspeelt op hetgeen zij ziet, door te werken met een instructietafel voor verlengde instructie, door inzet van computers voor extra oefening en door te werken met een weektaak. Wij doen dit bij de vakken: Rekenen, technisch lezen, spelling, taal en begrijpend lezen. Onze werkwijzen hierin staan beschreven in groepsplannen welke zijn afgestemd op de groep en speciaal uitgewerkte aanpakken per leergebied welke zijn beschreven voor de gehele school.
- In de groepen 1-2 wordt afgestemd door leerlingen te clusteren in groepjes met vergelijkbare onderwijsbehoeften. Ook voor de kleuters zijn groepsplannen opgesteld. Hierin staat beschreven hoe er wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften binnen de geclusterde groepjes.
- We werken met het Expliciete Directe Instructie model, waarbinnen ruimte is om direct af te stemmen op de leerbehoefte van de leerlingen.
- In alle groepen en binnen de hele school realiseren we een voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving. De materialen zijn ondergebracht in open kasten. Leerlingen weten wanneer ze in welke kasten spullen mogen pakken. We hanteren regels voor het lopen door de klas, het toiletbezoek, het werken met materialen, het zelfstandig werken, het werken aan de weektaak, het computergebruik, het werken op de gang en in het documentatie centrum.
- Elke groep hanteert, mede afhankelijk van de leeftijd, signalen en procedures voor overgangen binnen de les en voor het afsluiting van de les c.q. de lesovergang.

- We werken met een doelgericht plan, voor de vakken rekenen, lezen, taal en spelling. Binnen deze plannen worden de doelen en de aanpak op hoofdlijnen beschreven voor de gehele groep, en waar aan de orde voor subgroepen en individuele leerlingen.
- Als school hebben we de bereidheid en de attitude om leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op te vangen. Dat geldt voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften bij het leren lezen en rekenen, waaronder leerlingen met dyslexie en dyscalculie. In ons dyslexie protocol is omschreven hoe wij leerlingen met dyslexie signaleren, hoe wij toeleiden naar het onderzoek en wat wij inzetten na diagnostisering. Er is voor leerlingen met een EED verklaring het hulpmiddel Claroread beschikbaar. Voor meer – en hoogbegaafde leerlingen hebben we binnen de school de mogelijkheid om te compacten en te verrijken. De daarvoor benodigde materialen zijn beschikbaar. Ook bestaat er de mogelijkheid om te versnellen. We zijn als school een zogenoemde medium voorziening voor leerlingen met een TOS problematiek. Daarin werken we intensief samen met Kentalis, zodat we voor deze leerlingen extra voorzieningen hebben en een op maat toegesneden aanpak kunnen realiseren, ook door inzet van medewerkers van Kentalis. Onze school heeft ervaring en deskundigheid in de omgang met leerlingen met een andere moedertaal dan het Nederlands. In de onderbouw groepen is er een schakelklasvoorziening. Voor leerlingen met lichte extra ondersteuningsbehoeften op het terrein van motoriek (schrijven en bewegingsonderwijs), op het terrein van taakwerkhouding, concentratie (ADD/ADHD), gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling staan wij in principe open.

Per situatie zal afgewogen worden of wij de aangewezen plek zijn voor de leerling. Dit hangt mede af van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en van de samenstelling van de groep waarvoor de leerling in aanmerking komt.

In overleg met ouders en eventueel betrokken professionals van buiten de school maken we de afweging of wij als school voldoende toegerust zijn om in de huidige ondersteuningsbehoeften te voorzien. Daarbij laten we meewegen of we dat ook kunnen op wat langere termijn, op grond van de op dat moment in te schatten ontwikkeling c.q. toekomstige ondersteuningsbehoeften van de betreffende leerling. Met daarbij de expliciete afspraak dat we in goed overleg de ontwikkeling blijven volgen, op school en thuis, en dat we periodiek met elkaar het gesprek aan gaan met als vraagstelling of onze school nog steeds op een voldoende c.q. acceptabele wijze de ondersteuning kan bieden die het kind nodig heeft.

Daarbij laten wij eveneens meewegen hoe de samenstelling van de groep is waarbinnen de leerling qua leeftijd en ontwikkelingsniveau geplaatst zal kunnen worden. Het kan zo zijn dat in de betreffende groep al meerdere leerlingen zitten die extra ondersteuning behoeven.

In de afweging is het dan belangrijk mee te wegen of wij als school gezien de zwaarte van de samenstelling van de groep voldoende toegerust zijn om de leerling te kunnen ondersteunen en dus voldoende aan zijn onderwijsbehoeften tegemoet kunnen komen.

7. We werken constructief samen met ouders en leerlingen.

- Wij betrekken als school de ouders (als partners, ervaringsdeskundigen en eerst verantwoordelijken voor de ontwikkeling van hun kind), bij de ontwikkeling van de leerling. Daarvoor werken we met rapporten, twee keer per jaar en daaraan gekoppelde oudergesprekken. In de herfst wordt de mogelijkheid geboden aan alle ouders voor een derde gesprek. Dit gesprek is facultatief.
- We vragen ouders om ons als school te informeren over alle relevante zaken betreffende de ontwikkeling van hun kind. Zeker als er sprake is van extra zorg en extra ondersteuning. We maken daarover afspraken met ouders over hoe we dat doen. In bepaalde situaties, in overleg met ouders, werken we met een uitwisselschrift dat van school naar huis gaat en vice versa.

- Wij betrekken de ouders vroegtijdig als extra ondersteuning nodig is. Dat geldt ook al als er nog sprake is van een lichte vorm van ondersteuning. We informeren ouders over onze kijk en voornemens en vragen ouders om hun perspectief, om tot een gezamenlijk gedragen analyse en aanpak te komen.
- We beslissen niet autonoom als school, maar doen dat samen met ouders, elk vanuit eigen betrokkenheid, verantwoordelijkheid en deskundigheid.
- Wij houden ouders op de hoogte van de ontwikkeling van hun kind en vragen hen ook ons te informeren. Dat geldt voor alle leerlingen. Voor leerlingen met specifiekere ondersteuningsbehoeften zijn onze contacten frequenter.

III Lichte ondersteuning in de groep

8. We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.

- De ondersteuningsbehoeften van het kind en de mogelijkheden van het kind, de groep, de leerkracht, de school en het gezin staan centraal in elke casus. Dat betekent voor ons concreet dat we niet zozeer werken met vaststaande standaarden, maar dat we goed kijken naar wat het kind nodig heeft en in welke context van school en gezin het kind functioneert. Maatwerk is dan ook ons uitgangspunt. Daarbij gaan we niet uit van wat er allemaal niet kan, maar proberen we te zoeken wat er binnen onze gezamenlijke mogelijkheden van school, ouders en eventueel andere betrokkenen wél mogelijk is. We gaan daarbij wel uit van reële verwachtingspatronen over en weer. We realiseren ons dat we als school, ondanks inzet en professionaliteit, ook tegen grenzen aan kunnen lopen. We willen graag school zijn voor zoveel mogelijk kinderen, maar realiseren ons ook dat er grenzen zijn aan ons vermogen om dat te realiseren.
- Onze leerkrachten, daarbij waar nodig ondersteund door andere professionals van binnen of buiten de school, observeren de wisselwerking tussen leerling, leerkracht, de groep, de leerstof en mogelijk de situatie thuis. Daarmee willen we aangeven dat we zeker niet alleen kijken naar de leerling, maar zijn functioneren plaatsen in de brede context. Want ook daar kunnen oorzaken liggen die (deels) het functioneren van de leerling beïnvloeden of bepalen. Maar nog belangrijker wellicht is dat daar ook vaak de mogelijkheden liggen om de leerling beter te laten functioneren.
- Onze leerkrachten, daarbij waar nodig ondersteund door andere professionals van binnen of buiten de school, signaleren op basis van observaties en andere manieren om informatie te verzamelen, vroegtijdig extra onderwijsbehoeften bij leerlingen met:
  - Ondersteuningsvragen op het terrein van taal/lezen en rekenen.
  - Ondersteuningsvragen van leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
  - Ondersteuningsvragen op sociaal emotioneel gebied en gedragsondersteuning.
  - Ondersteuningsvragen op (senso-) motorisch en logopedisch gebied.
 Daarbij is ons leerlingvolgsysteem een belangrijk instrument. Daarnaast hanteren we ook het protocol dyslexie/ dyscalculie om vroegtijdig leesproblemen op het spoor te komen.
- Onze leerkrachten, daarbij waar nodig ondersteund door andere professionals van binnen of buiten de school, stellen op basis van een handelingsgerichte analyse van de verzamelde gegevens (observaties, gesprekken, toetsanalyses) vast wat de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn en hoe daar aan kan worden tegemoet gekomen, op basis van de stimulerende en belemmerende factoren en de mogelijkheden en onmogelijkheden van de leerling en de bredere context waarin deze functioneert. Op basis van deze handelingsgerichte analyse wordt in overleg met alle betrokkenen de ontwikkelambitie

geformuleerd. In de loop van de tijd, op basis van zich voordoende ontwikkelingen, wordt bekeken of de geformuleerde ambitie nog kloppend is en waar nodig wordt deze bijgesteld.

- Lichte ondersteuning in de groep kan na kortere of langere tijd blijken onvoldoende bij te dragen aan de ontwikkeling van de leerling. Dan wordt tijdig opgeschaald naar intensievere vormen van ondersteuning van de leerling. Dat gaat het niveau van de basisondersteuning te boven, maar is daar wel altijd op gebaseerd. In overleg met ouders en eventueel andere betrokkenen, waaronder medewerkers van het platform van swv Stromenland, wordt bepaald wat vervolgstappen zijn.

9. We beschikken over een aanbod voor lichte interventies.

- Al onze leerkrachten beschikken over basiskennis op het terrein van lezen, spelling, taal en rekenen.
- Al onze leerkrachten beschikken over basiskennis op het terrein van sociaal emotionele ontwikkeling en gedragsondersteuning.
- Binnen het team is er uitgebreidere, aanvullend op bovenstaande, kennis aanwezig op het terrein van:
  - Lezen
  - Spelling
  - Dyslexie, waaronder de inzet van Claoroad
  - Rekenen
  - Dyscalculie
  - Mondelinge taalontwikkeling c.q. logopedische kennis
  - Schriftelijke taalontwikkeling c.q. stellen
  - Grote en kleine motoriek
  - Taak- werkhouding
  - Motivatie
  - Sociaal emotionele ontwikkeling
  - Gedrag en gedragsondersteuning
  - Groepsprocessen en groepsdynamica
- Mede op basis van deze kennis zijn wij als school in staat op een adequate wijze leerlingen te ondersteunen bij onderstaande ondersteuningsbehoeften, voor zover het lichte ondersteuning betreft. Bij ondersteuningsbehoeften die het niveau van licht overstijgen zijn we als school niet per definitie in staat om die intensievere ondersteuning te bieden en zoeken we samen met alle betrokkenen naar andere mogelijkheden om de leerling in zijn ontwikkeling te ondersteunen. De gebieden waarop wij lichte ondersteuning kunnen bieden zijn:
  - Technisch lezen
  - Spelling
  - Begrijpend lezen
  - Rekenen
  - Mondelinge taalontwikkeling
  - Schriftelijke taalontwikkeling
  - Grote motoriek
  - Kleine motoriek
  - Taak-werkhouding
  - Motivatie
  - Gedrag
  - Groepsprocessen, groepsdynamica
  - Meer begaafdheid, binnen de school

- Leerlingen vanaf groep 6 met een ontwikkelingsperspectief (OPP) dat zij op bepaalde leergebieden uitstromen op het niveau van eind groep 6.

IV We werken samen met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

- De onderwijsondersteuner(s) vanuit het samenwerkingsverband en platform zijn voor ons als school een belangrijke partner voor advies en samenwerking bij extra ondersteuningsbehoeften binnen het onderwijs. Waar aan de orde kunnen we binnen ons bestuur of bovenbestuurlijk binnen onze regio gebruik maken van expertise van andere scholen wij doen dit via de IB netwerken. Wij werken als school samen met ketenpartners en bieden met deze ketenpartners soms extra ondersteuning bij ondersteuningsvragen op het gebied van opvoeden, opgroeien en leren. Hiertoe werken wij samen met de peuterspeelzaal die inbandig is (De Draaitol) en andere vormen van voorschoolse opvang, de BSO die inbandig is (SamSam), de TSO, GGD Gelderland Zuid, Sterker School Maatschappelijk Werk, Opdidakt, Marant, Entrea, GGZ instellingen (Karakter, Pro Persona, Rebis), Kentalis, verschillende praktijken voor orthopedagogiek en logopedie, Beisei kinderergotherapie, praktijk Abrazos speltherapie.
- Op het terrein van jeugdhulpverlening: waaronder opvoedondersteuning voor ouders, werken we samen met Sociaal Wijkteam (SWT) Dukenburg. Het SWT heeft een brede expertise op het terrein van sociaal en sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen, beschikt over in dat kader adequate interventie mogelijkheden, en heeft ook de kennis en vaardigheden in huis om ouders in de gezinssituatie te ondersteunen bij hun vormgeving van de opvoeding van hun kind.
- Als school zijn wij verplicht om verzuim van leerlingen te melden bij de leerplichtambtenaar, zeker als er sprake is van wellicht ongeoorloofd verzuim. Daarover zijn op regionaal niveau afspraken gemaakt waar wij ons als school en bestuur aan houden. Ongeoorloofd langdurig schoolverzuim wordt tevens gemeld bij het platform. In overleg, en in afstemming met de leerplichtambtenaar, bekijken we als school en platform welke stappen we kunnen ondernemen om het schoolverzuim te beëindigen en waar mogelijk in de toekomst te voorkomen.